

ÖZET DEĞERLENDİRME – 2016/2017

		Ekim			Ocak - Ekim		
		2016	2017	(%)	2016	2017	(%)
Üretim	Toplam	145.856	156.303	7	1.179.131	1.380.175	17
	Otomobil	98.007	102.404	4	739.188	941.404	27
Pazar	Toplam	85.251	93.789	10	738.090	736.484	0
	Otomobil	63.746	70.488	11	553.111	547.109	-1
İhracat	Toplam	109.539	118.870	9	905.438	1.103.344	22
	Otomobil	74.244	79.904	8	574.967	769.095	34
İhracat (\$)	Toplam	2.249.843.992	2.672.781.679	19	19.605.685.141	23.775.779.105	21
	Otomobil	826.359.063	1.084.643.459	31	6.299.301.293	9.728.201.310	54
İhracat (€)	Toplam	2.039.666.460	2.271.002.202	11	17.582.736.213	21.295.700.049	21
	Otomobil	749.870.225	921.497.634	23	5.649.912.238	8.728.031.967	54

2017 yılı Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam üretim **yüzde 17**, otomobil üretimi ise **yüzde 27** oranında arttı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 380 bin adet, otomobil üretimi ise 941 bin adet düzeyinde gerçekleşti.

2017 yılı Ocak-Ekim döneminde toplam pazar aynı seviyesini koruyarak 736 bin adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı ise **yüzde 1** oranında daraldı ve 547 bin adet olarak gerçekleşti.

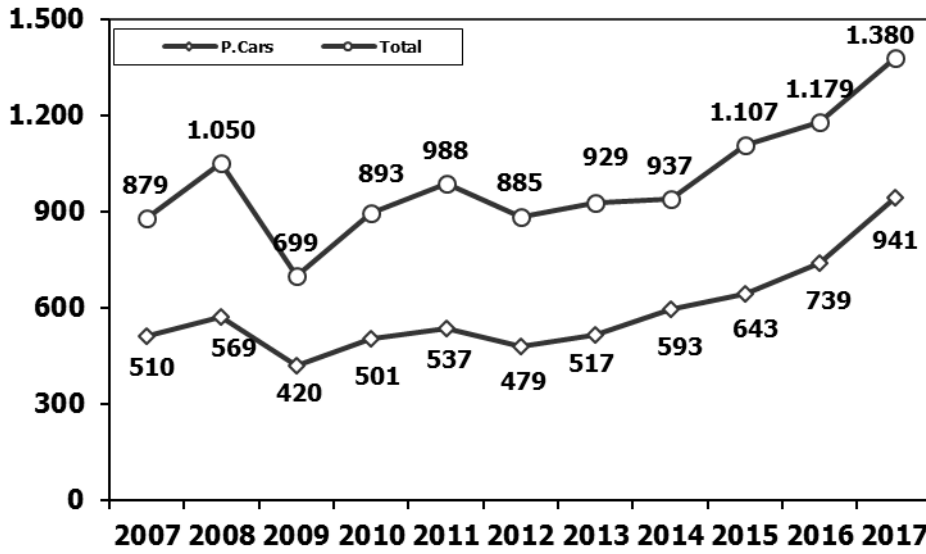
Ticari araç grubunda, 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde üretim aynı seviyesini korurken, hafif ticari araç grubunda **yüzde 1** oranında azaldı, ağır ticari araç grubunda ise **yüzde 13** seviyesinde arttı. Ağır ticarideki bu değişim baz etkisi kaynaklı olup 2015 yılı Ocak-Ekim dönemine göre üretimde **yüzde 34** azalma gerçekleşti. Aynı dönemde ticari araç pazarı **yüzde 2** ve hafif ticari araç pazarı **yüzde 3** oranlarında artarken, ağır ticari araç grubunda ise pazar **yüzde 6** geriledi. Ağır ticari araç grubunda pazar daralması son 2 yılda **yüzde 46** seviyesine ulaştı.

2017 yılı Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı adet bazında **yüzde 22** oranında artarken, otomobil ihracatı ise **yüzde 34** oranında artış gösterdi. Bu dönemde, toplam ihracat 1 milyon 103 bin adet, otomobil ihracatı ise 769 bin adet düzeyinde gerçekleşti.

2017 yılı Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı Dolar ve Euro bazında **yüzde 21** arttı. Bu dönemde toplam otomotiv ihracatı 23,8 Milyar \$ olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı **yüzde 54** artarak 9,7 Milyar \$ seviyesinde gerçekleşti. Euro bazında otomobil ihracatı ise **yüzde 54** artarak 8,7 Milyar € seviyesine yükseldi.

OTOMOTİV SANAYİİ 2017 YILI EKİM AYI SONUÇLARI**ÜRETİM**

- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde, önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 17** artış ile toplam 1 milyon 380 bin 175 adet taşıt aracı üretildi.
- **Toplam üretim, Ocak-Ekim dönemi üretimleri tarihsel gelişimi içinde sanayimizin en yüksek seviyesine ulaşmış oldu.**

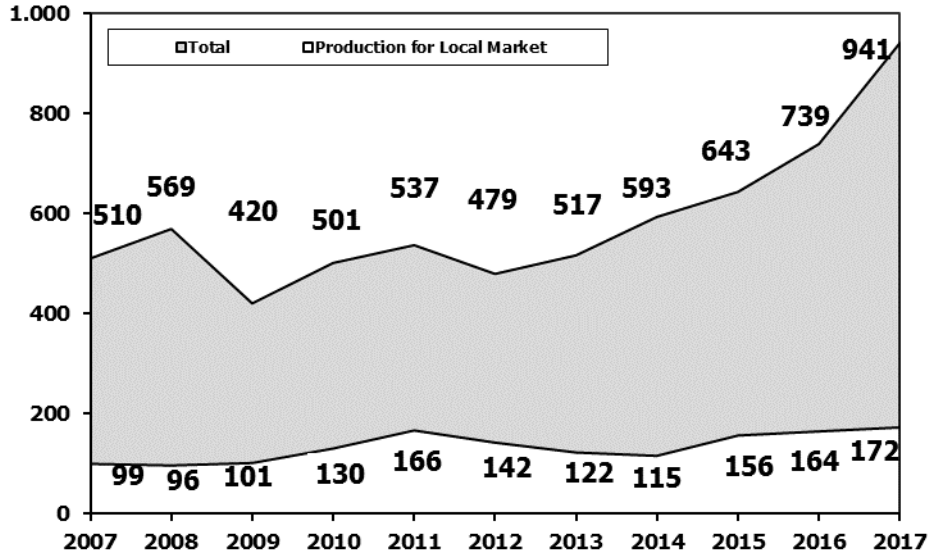
2007-2017 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Ekim) (x1000)

- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 424 bin 91 adet olarak gerçekleşti.
- 2016 yılı Ocak-Ekim dönemine göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde toplamda aynı seviyesini korurken, ürün grubu bazında:

➤ K. Kamyonda	yüzde 54	
➤ Minibüste	yüzde 28	
➤ B. Kamyonda	yüzde 16	
➤ Otobüste	yüzde 2	oranlarında artı ve
➤ Midibüste	yüzde 3	
➤ Kamyonette	yüzde 4	oranlarında azalma kaydetti.

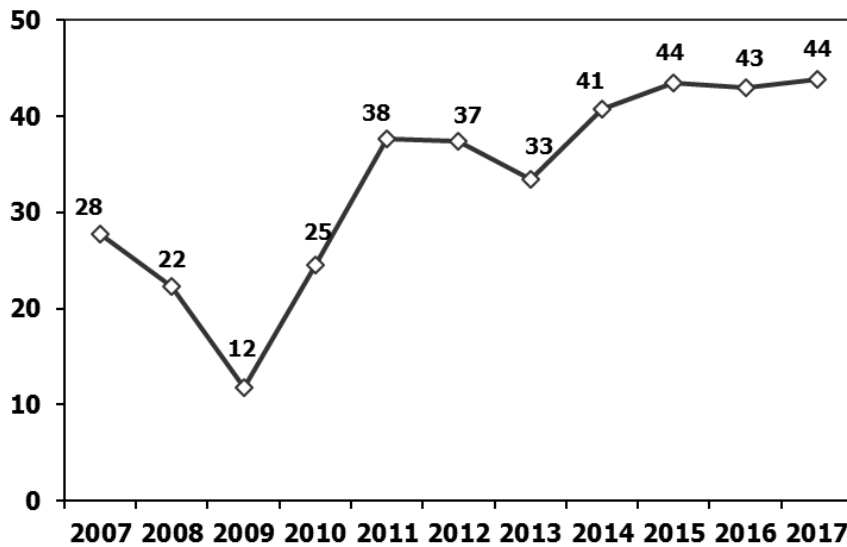
- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde otomobil üretimi, 2016 yılı aynı dönemine göre **yüzde 27** oranında artarak 941 bin adet düzeyinde gerçekleşti.
- **Otomobil üretimi 2007-2017 yılları arası verileri karşılaştırıldığında en yüksek seviyeye ulaşmış oldu.**

2007-2017 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (Ocak-Ekim) (x1000)

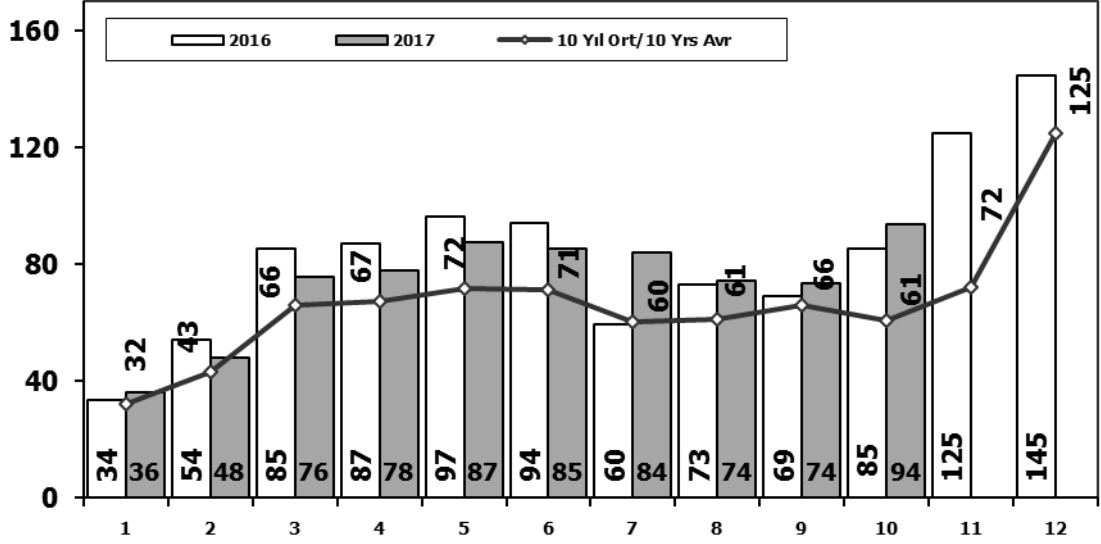
- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde traktör üretimi **yüzde 2** oranında artarak 43 bin 916 adet oldu.
- **Traktör üretimi 2007-2017 yılları arası verileri karşılaştırıldığında en yüksek seviyeye ulaşmış oldu.**

2007-2017 Traktör Üretim Gelişimi (Ocak-Ekim) (x1000)

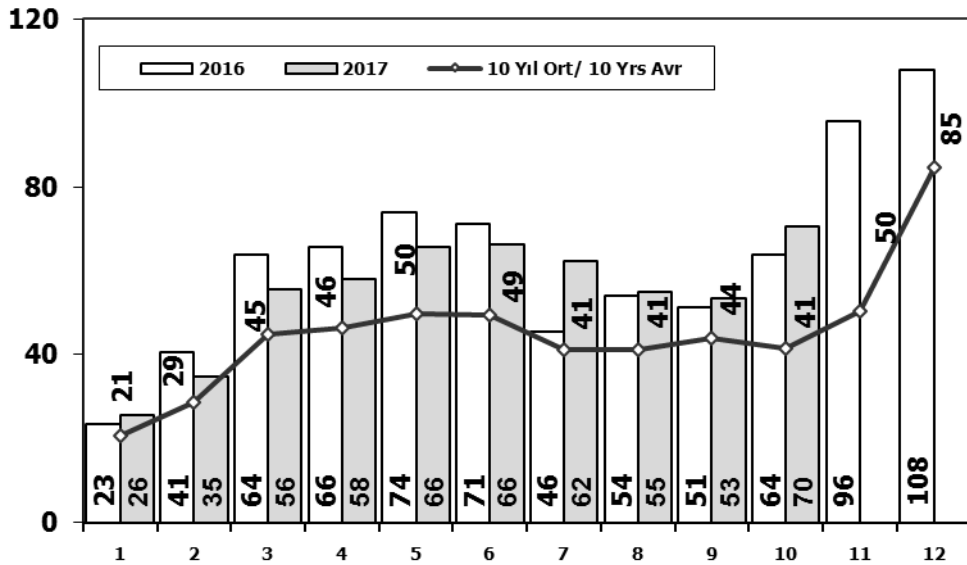

PAZAR

- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde toplam satışlar 2016 yılı aynı dönemine göre seviyesini koruyarak 736 bin 484 adet seviyesinde gerçekleşti.

10 Yıllık Ortalama ve 2017/2016 Toplam Satışlar (x1000)

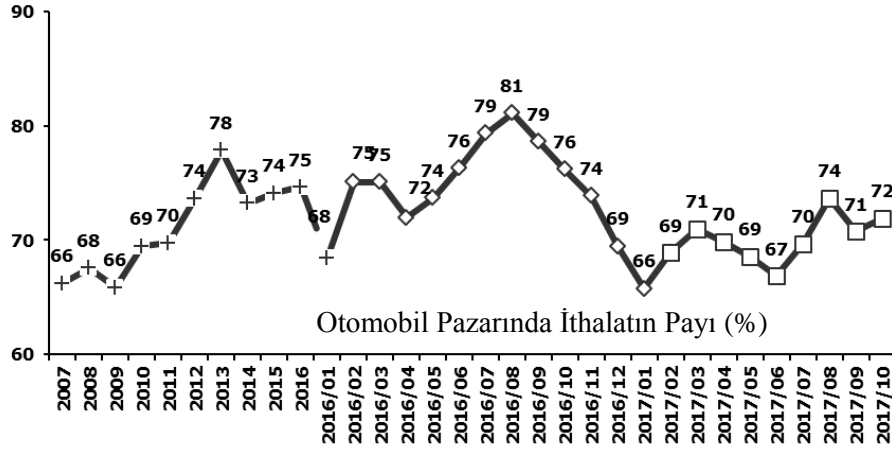
- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde otomobil satışları, 2016 yılı aynı dönemine göre **yüzde 1** oranında azaldı ve 547 bin 109 adet oldu.

10 Yıllık Ortalama ve 2017/2016 Otomobil Satışları (x1000)

- 2007–2017 yılı Ocak-Ekim dönemine ait **otomobil satışları** aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre, ithalatın pazar payının 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde yüzde 70 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yerli/Local	84.850	85.708	98.793	111.597	142.257	115.922	110.263	108.721	139.228	133.869	164.606
İthal/Imports	171.227	177.210	196.067	248.665	317.354	307.135	389.076	308.861	409.631	419.242	382.503
Toplam/Total	256.077	262.918	294.860	360.262	459.611	423.057	499.339	417.582	548.859	553.111	547.109
İthalat/Imports (%)	67	67	66	69	69	73	78	74	75	76	70

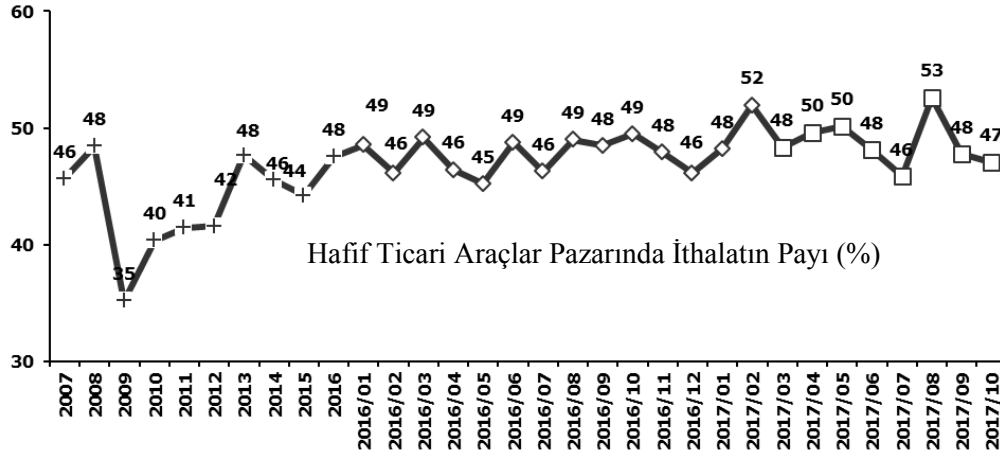
- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde geçen yıla göre toplam otomobil satışları **yüzde 1** ve ithal otomobil satışları **yüzde 9** azalırken, yerli otomobil satışları **yüzde 23** oranında arttı.

- 2007–2017 yılı Ocak-Ekim dönemine ait **hafif ticari araç (minibüs + kamyonet) satışları** aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre, ithalatın pazar payının 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde yüzde 49 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yerli/Local	94.128	83.658	93.955	106.909	121.059	95.720	75.165	62.700	97.200	86.895	87.994
İthal/Imports	80.318	79.116	51.426	71.411	92.202	71.874	69.855	59.789	81.184	79.493	83.992
Toplam/Total	174.446	162.774	145.381	178.320	213.261	167.594	145.020	122.489	178.384	166.388	171.986
İthalat/Imports (%)	46	49	35	40	43	43	48	49	46	48	49

- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde geçen yıla göre toplam hafif ticari araç satışları **yüzde 3** , yerli hafif ticari araç satışları **yüzde 1** ve ithal hafif ticari araç satışları **yüzde 6** oranlarında arttı.

- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde; geçen yıla göre **ağır ticari araç pazarı yüzde 6** oranında azalarak 17 bin 389 adet, **kamyon pazarı yüzde 5** oranında azalarak 15 bin 188 adet, **midibüs pazarı yüzde 1** oranında azalarak bin 490 adet ve **otobüs pazarı ise yüzde 35** oranında azalarak 711 adet düzeyinde gerçekleşti.
- Son 10 yıllık ortalamalara göre 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde toplam pazar **yüzde 23**, otomobil pazarı **yüzde 34**, hafif ticari araç pazarı **yüzde 4** artarken; ağır ticari araç pazarı **yüzde 37** oranında düşüş gösterdi.

Pazar	10 Yıllık Ortalama (x1000)	2017 (x1000)	Değişim %
Toplam	600,4	736,5	22,7
Otomobil	407,6	547,1	34,2
HTA	165,4	172,0	4,0
ATA	27,4	17,4	-36,6

İHRACAT

- 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde 769 bin adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 80'ini oluşturan 1 milyon 103 bin adet taşıt ihraç edildi. 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2016 yılına göre **yüzde 22** oranında arttı.
- Bu dönemde otomobil ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 34** oranında, ticari araç ihracatı **yüzde 1** oranında arttı. Traktör ihracatı ise 2016 yılı Ocak-Ekim dönemine göre **yüzde 1** azalarak 11 bin 314 adet olarak gerçekleşti.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR/SECTOR	2015	2016	2016	2017	2017/2016 (%)
			10 Ay-10 Mo		
OTOMOBİL/ P.Cars	604.683	745.709	574.967	769.095	34
TİCARİ ARAÇLAR / CV	387.652	395.673	330.471	334.249	1
* Kamyonet/Pick-Up	341.834	347.949	292.540	283.537	-3
* Minibüs/Minibus	38.255	34.790	26.989	38.245	42
* Kamyon/Truck	1.408	5.521	4.723	6.153	30
* Midibüs/Midibus	447	915	805	507	-37
* Otobüs/Bus	5.708	6.498	5.414	5.807	7
TAŞIT ARAÇLARI /MV TOTAL	992.335	1.141.382	905.438	1.103.344	22
TRAKTÖR/F.TRACTOR	14.932	13.651	11.435	11.314	-1
TOTAL	1.007.267	1.155.033	916.873	1.114.658	22

Kaynak: OSD

- Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) verilerine göre, 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde toplam ihracat, 2016 yılı aynı dönemine göre **yüzde 21** oranında arttı ve 23,776 milyar \$ oldu. Euro bazında da **yüzde 21** artarak 21,296 milyar € olarak gerçekleşti.
- Bu dönemde, dolar bazında ana sanayi ihracatı **yüzde 29**, yan sanayi ihracatı **yüzde 8** oranında arttı.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi İhracatı (ABD \$)

Sektör / Sector	2013	2014	2015	2016	2016	2017	2017/2016 (%)
					Ocak-Ekim / January-October		
Yan Sanayi İhracatı/Total Component Exports	9.065.017.539	9.504.013.791	8.641.977.425	8.947.915.672	7.484.018.910	8.079.782.547	8%
İç ve Dış Lastik / Tyres	1.130.005.891,78	1.126.709.610,14	960.550.807	978.284.060	821.615.747	942.598.078	15%
Emniyet Camı / Safety Glasses	135.230.309,67	143.208.298,99	124.564.841	119.569.736	99.924.690	112.732.486	13%
Motor (Engine)	319.294.885,46	171.893.752,32	221.897.271	370.561.589	305.541.550	378.180.118	24%
Akümülatör / Batteries	306.451.449,47	289.101.198,21	220.462.827	224.590.660	168.403.979	223.300.221	33%
Diğer Aksam ve Parça / Spare Parts&Components	7.174.035.002,35	7.773.100.931,83	7.114.501.679	7.254.909.627	6.088.532.944	6.422.971.644	5%
Ana Sanayi İhracatı/Total Vehicle Exports	12.491.591.365	13.259.499.977	12.977.346.859	15.302.074.705	12.121.666.231	15.695.996.559	29%
Otobüs / Bus	937.790.962,87	985.983.007,01	1.023.556.746	1.190.475.986	989.820.207	1.067.074.158	8%
Midibüs-Minibüs / Minibus- Minibus	147.769.644,17	97.685.509,12	130.195.838	238.911.957	191.292.425	178.750.395	-7%
Otomobil (P. Cars)	6.855.475.589,83	7.258.361.005,24	6.881.867.274	8.336.946.503	6.299.301.293	9.728.201.310	54%
Kamyon-Kamyonet/HCV-LCV	3.918.798.755,31	4.201.760.813,55	4.264.018.829	4.616.562.139	3.850.537.195	3.916.694.848	2%
Römork ve Yarı Römork/Trailer-Semi Trailer	218.385.731,69	252.354.014,20	252.397.167	265.323.711	230.599.580	186.108.437	-19%
Çekici/Truck-Tractor	77.907.406,95	38.396.524,81	48.108.959	316.355.575	281.929.283	354.844.275	26%
Tarım Traktörü/Farm Tractor	335.463.274,61	424.959.103,39	377.202.046	337.498.834	278.186.248	264.323.134	-5%
Toplam/Total	21.556.608.904	22.763.513.769	21.619.324.284	24.249.990.377	19.605.685.141	23.775.779.105	21%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri. UİB tarafından OSD için özel olarak analiz edilen Otomotiv İhracatı kapsamında; UİB Türkiye Geneli Otomotiv Endüstrisi sınıflandırmasına kıyasla "Römork ve Yarı Römork", "Tarım Traktörü" verileri dahil edilmekte; "Kullanılmış Araçlar", "İki Tekerlekli Taşıtlar", "Demiryolu Taşıtları" hariç tutulmaktadır.

- Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde yüzde 18 pay ile ihracat sıralamasında ilk sıradaki yerini korudu.

SEKTÖRLER (1.000 \$)	EKİM				OCAK - EKİM				SON 12 AYLIK			
	2016	2017	Değişim ('17/'16)	Pay(17)	2016	2017	Değişim ('17/'16)	Pay(17)	2016	2017	Değişim ('17/'16)	Pay(17)
Otomotiv Endüstrisi	2.210.886	2.632.111	19,1	19,5	19.287.675	23.401.296	21,3	18,2	23.051.263	28.000.960	21,5	18,2
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.424.988	1.537.983	7,9	11,4	14.306.503	14.179.701	-0,9	11,0	17.099.065	16.829.436	-1,6	10,9
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.229.100	1.467.614	19,4	10,8	11.493.058	13.285.402	15,6	10,3	14.050.535	15.729.552	11,9	10,2
Çelik	757.712	1.033.680	36,4	7,6	7.409.661	9.238.880	24,7	7,2	8.831.143	10.902.467	23,5	7,1
Elektrik Elektronik ve Hizmet	896.103	1.023.329	14,2	7,6	8.130.409	8.404.174	3,4	6,5	9.992.232	10.250.002	2,6	6,6
Tekstil ve Hammaddeleri	691.260	737.591	6,7	5,5	6.527.726	6.682.345	2,4	5,2	7.813.516	8.021.489	2,7	5,2
Demir ve Demir Dışı Metaller	507.961	625.393	23,1	4,6	4.937.337	5.541.926	12,2	4,3	5.947.883	6.550.436	10,1	4,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	569.526	577.667	1,4	4,3	5.142.614	5.243.611	2,0	4,1	6.291.995	6.459.963	2,7	4,2
Makine ve Aksamları	441.725	543.177	23,0	4,0	4.354.274	4.900.189	12,5	3,8	5.342.855	5.845.826	9,4	3,8
Madencilik Ürünleri	351.090	404.299	15,2	3,0	3.048.672	3.893.976	27,7	3,0	3.649.366	4.632.548	26,9	3,0
TOPLAM	11.700.802	13.527.982	15,6	100,0	115.866.767	128.659.921	11,0	100,0	139.299.574	154.227.381	10,7	100,0

Kaynak: TİM

Not: Ekim ayı ihracat verilerine, "İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat" verisi dahil değildir.